

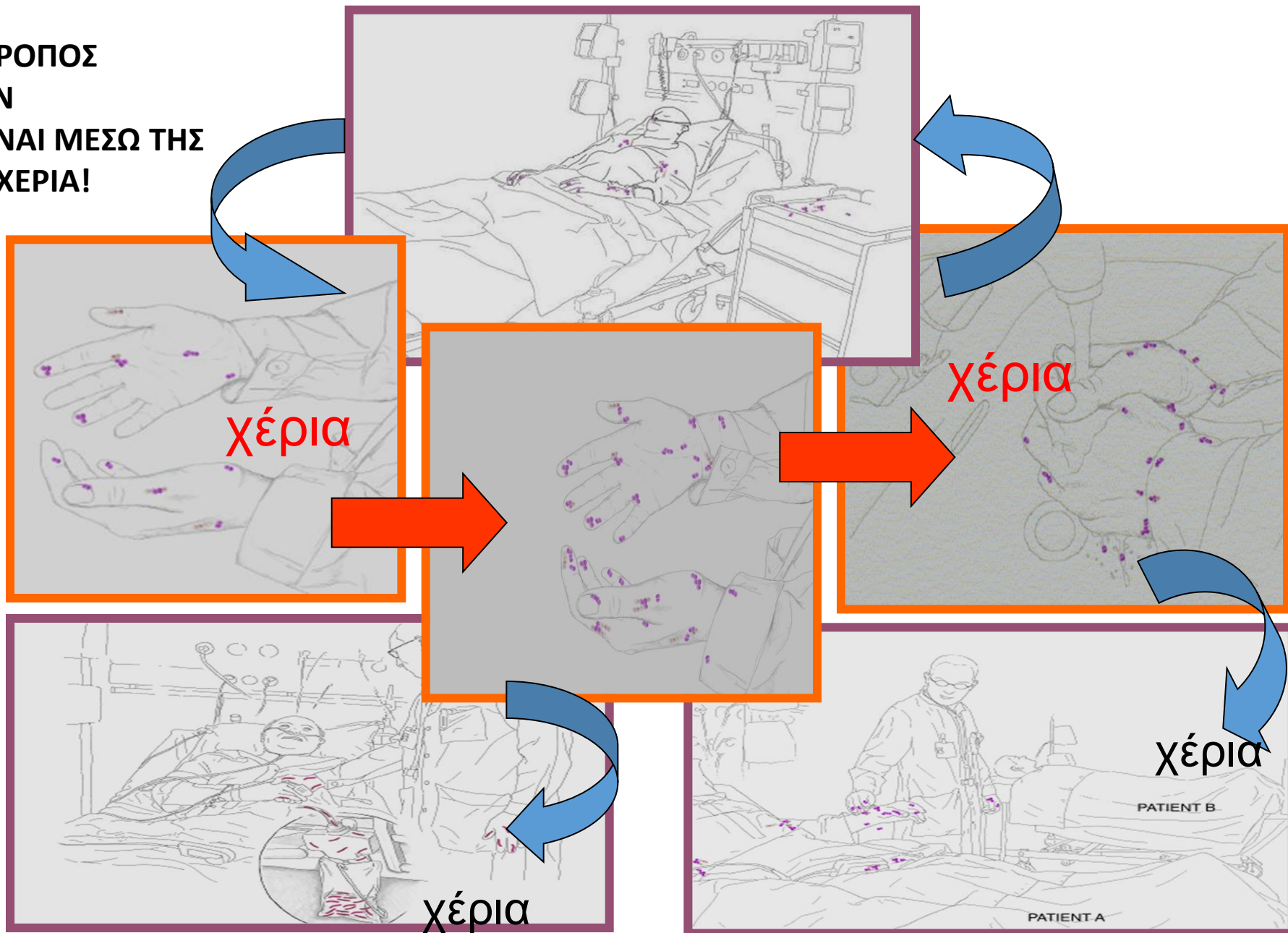
Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΗΣ ΑΝΤΟΧΗΣ

ΚΕΕΛΠΝΟ

2017

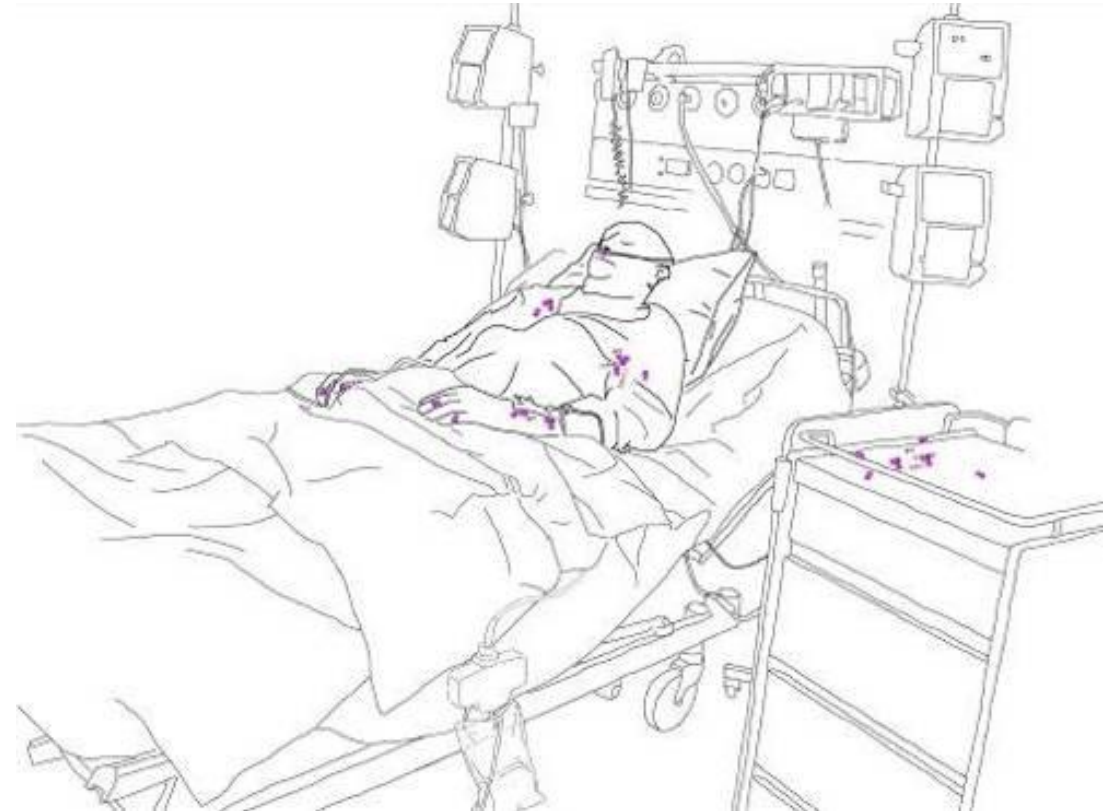
Ο ΠΙΟ ΚΟΙΝΟΣ ΤΡΟΠΟΣ
ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΤΩΝ
ΠΑΘΟΓΟΝΩΝ ΕΙΝΑΙ ΜΕΣΩ ΤΗΣ
ΕΠΑΦΗΣ ΜΕ ΤΑ ΧΕΡΙΑ!

Η ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΠΑΘΟΓΟΝΩΝ ΜΕ ΤΑ ΧΕΡΙΑ

Τα βακτήρια αποικίζουν το δέρμα του ασθενή και τις επιφάνειες που βρίσκονται γύρω του

- Παθογόνα (*S. aureus*, *P. mirabilis*, *Klebsiella* spp. and *Acinetobacter* spp.) βρίσκονται σε άθικτες περιοχές του δέρματος των ασθενών σε μεγάλο αριθμό : 100^{-1} εκατομμύρια αποικίες (CFU)/cm²
- Σχεδόν 1 εκατομμύριο επιθηλιακά κύτταρα του δέρματος που περιέχουν βακτήρια αποπίπτουν καθημερινά από το φυσιολογικό δέρμα.
- Το άμεσο περιβάλλον του ασθενούς (κλινοσκεπάσματα, έπιπλα, αντικείμενα) επιμολύνεται ειδικά από στελέχη σταφυλόκοκκων και εντερόκοκκων.

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΑΠΟΣΚΟΠΕΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ

Ευρωπαϊκή Ένωση: Περίπου το **8 -12%** των ασθενών που κάνουν εισαγωγή σε Νοσοκομείο στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποφέρουν εξαιτίας κάποιου ανεπιθύμητου γεγονότος που προκαλεί βλάβη και συνδέεται με την περίθαλψη τους

Το **25%** είναι νοσοκομειακές λοιμώξεις και το **30-40%** των περιστατικών αυτών είναι αποτρέψιμα.
http://ec.europa.eu/health/patient_safety/policy/index_en.htm

Στην ΕΕ εκτιμάται ότι οι νοσοκομειακές λοιμώξεις καταλήγουν σε 37.000 θανάτους και κοστίζουν περί τα 5 δισ. ευρώ, κάθε χρόνο (ECDC).

ΗΠΑ: Παρά τις προηγμένες Υπηρεσίες Υγείας, περίπου 15 εκατ. ασθενείς κάθε χρόνο υφίστανται βλάβη με κάποιο τρόπο από το αμερικανικό σύστημα υγείας. Τα συμβάντα αυτά αποτελούν την **3^η αιτία θανάτου** στις ΗΠΑ μετά τις καρδιοπάθειες και τον καρκίνο!

Στις ΗΠΑ εκτιμάται ότι 2.000.000 νοσοκομειακές λοιμώξεις καταλήγουν σε 99.000 θανάτους και κοστίζουν περί τα 20 δισ. δολάρια, κάθε χρόνο (CDC).

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΟΠΛΑ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΗΣ ΑΝΤΟΧΗΣ

Μικροβιακή Αντοχή...η σύγχρονη πραγματικότητα

Η Μικροβιακή Αντοχή αποτελεί κρίση δημόσιας υγείας για την παγκόσμια κοινότητα
και στις μέρες μας μία σημαντική απειλή για τον ανεπτυγμένο κόσμο.

Ακόμη πιο ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι διανύουμε ήδη
την περίοδο της Παν-Αντοχής

όπου παθογόνα με αντοχή σε όλα τα διαθέσιμα αντιβιοτικά προκαλούν θανατηφόρες λοιμώξεις.

Η διασπορά στις μέρες μας της αντοχής μέσω της τροφικής αλυσίδας

στα τελευταία αντιβιοτικά που διαθέτουμε για την αντιμετώπιση σοβαρών λοιμώξεων από ανθεκτικά στελέχη, όπως είναι η κολιμυκίνη, έχει ανυπολόγιστες συνέπειες για την παγκόσμια κοινότητα.

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ

- Υπάρχει σημαντική τεκμηρίωση ότι η εφαρμογή της Υγιεινής των Χεριών μειώνει την επίπτωση των λοιμώξεων που συνδέονται με την φροντίδα των ασθενών.
- Ο Semmelweis το 1881 είναι ο πρώτος που τεκμηριώνει την σχέση της εφαρμογής της Υγιεινής των Χεριών και της μείωσης των επιλόχειων λοιμώξεων
- Οι πιο πρόσφατες μελέτες δείχνουν ότι η χρήση των αλκοολούχων αντισηπτικών αλλά και η αύξηση της συμμόρφωσης στην υγιεινή των χεριών μειώνουν σημαντικά την επίπτωση των λοιμώξεων.

Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟ 2005 ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΞΕΚΙΝΗΣΕ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΧΩΡΟΥΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.

Through the promotion of best practices in hand hygiene and infection control, the First Global Patient Safety Challenge aims to reduce health care-associated infection (HCAI) worldwide

ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΕΟΝ ΑΥΤΟΝΟΗΤΟ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΜΕΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΟΥ ΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ

Ministerial pledges to the First Global Patient Safety Challenge

Political commitment is essential to achieve improvement in infection control

I resolve to work to reduce health care-associated infection (HCAI) through actions such as:

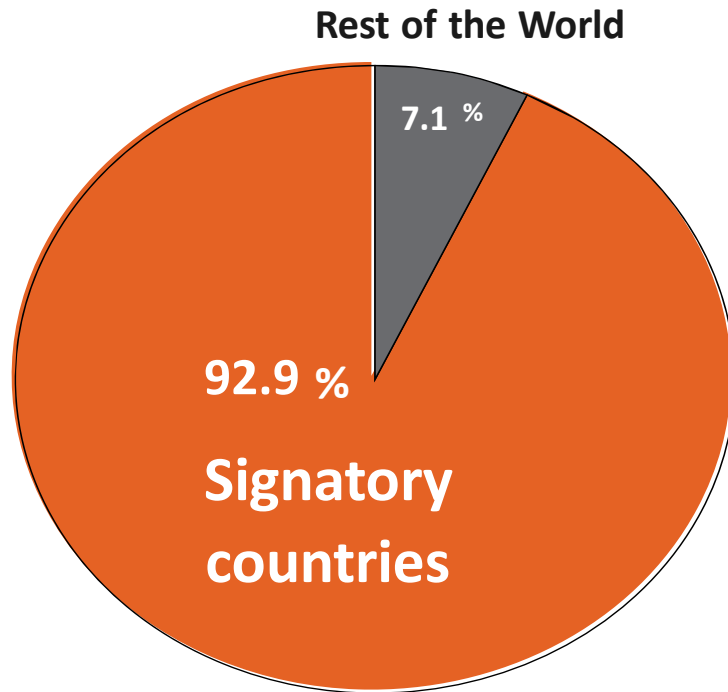
- acknowledging the importance of HCAI;
- hand hygiene campaigns at national or sub-national levels;
- sharing experiences and available surveillance data, if appropriate;
- using WHO strategies and guidelines...

Ministerial signature

ΣΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΤΟΥ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ Η ΠΛΕΙΟΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ. Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΓΙΝΕ ΕΠΙΣΗΜΑ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΟ 2010 ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΚΕΕΛΠΝΟ

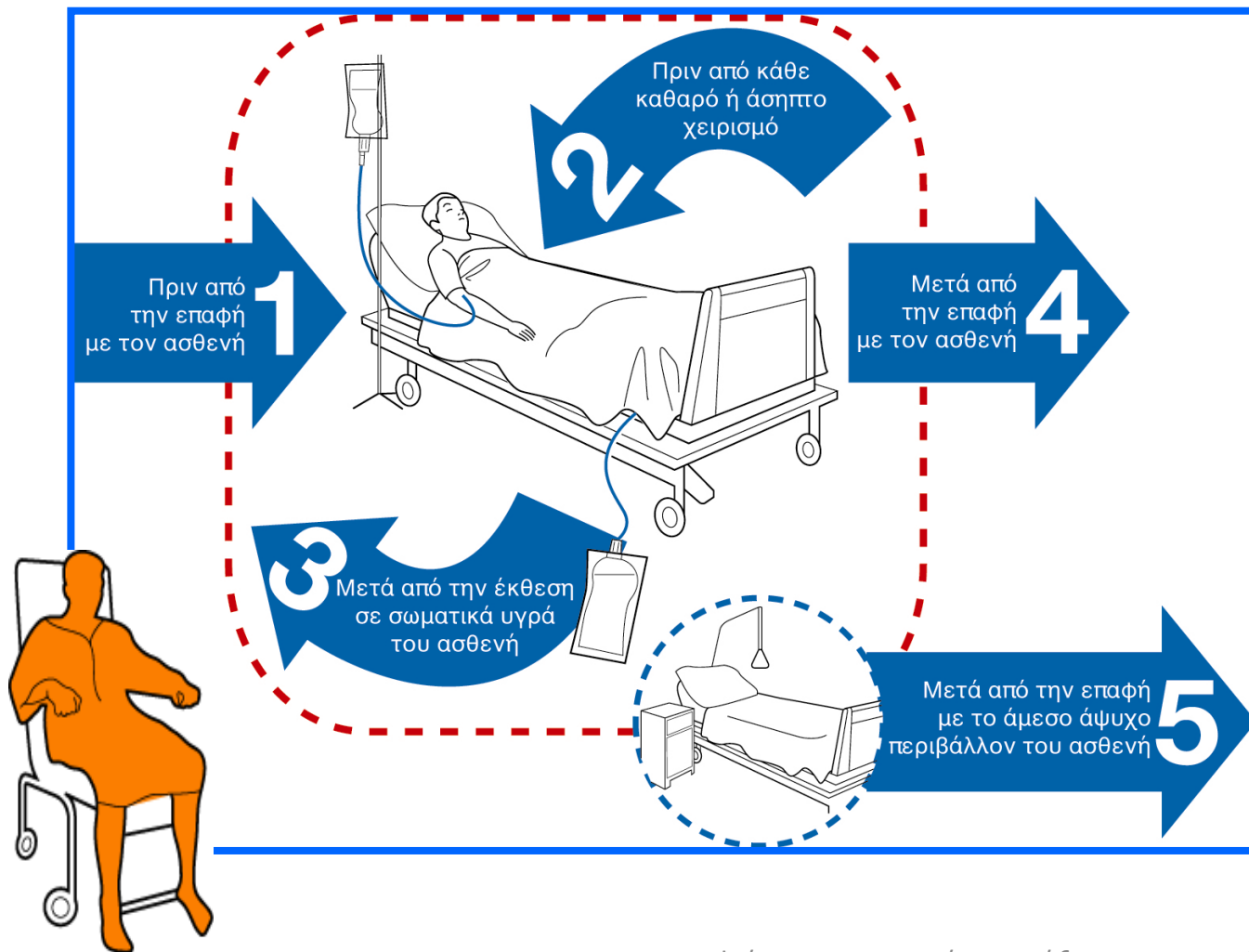
THE ROLE OF A GLOBAL HAND HYGIENE PROGRAMME IN SUPPORTING INFECTION PREVENTION AND ANTIMICROBIAL RESISTANCE CONTROL
D.Pittet, infection prevention and control 2016

Hand hygiene is one of the top ten patient safety strategies ready for adoption now . Together people around the world can continue to reduce avoidable harm by averting the spread of diseases caused by viruses and bacteria, including those resistant to antibiotics, to patients and health workers.

Clean Care is Safer Care: world population with potential coverage

ΣΤΑ 5 ΒΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΑΠΟΤΥΠΟΝΩΝΤΑΙ ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ

Η Υγιεινή των Χεριών εφαρμόζεται στο χώρο που παρέχεται η φροντίδα υγείας.

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΙ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΟΠΟΥΔΗΠΟΤΕ ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ

Η ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΛΩΡΙΔΑ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ

(α) Μόνιμη Χλωρίδα (“resident” flora)

- Σταφυλόκοκκοι CNS, μικρόκοκκοι, διφθεροειδή, *Propionibacterium spp*
- Διαμένουν μόνιμα, επιβιώνουν και πολλαπλασιάζονται
- Δεν αφαιρούνται με σαπούνισμα ή αντισηπτικό

Δεν είναι παθογόνοι

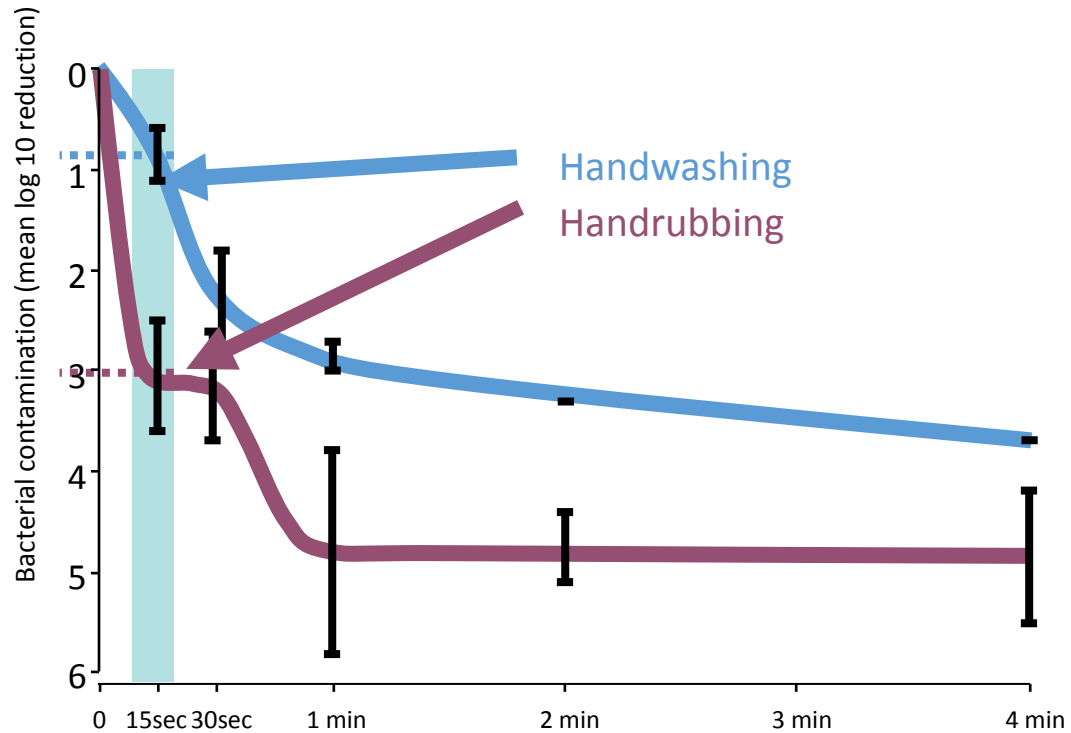
(β) Παροδική Χλωρίδα (“transient” flora)

- Εντεροβακτηριακά, *Pseudomonas spp*, *Acinetobacter spp*
- MRSA (Methicillin – Resistant *Staph. aureus*)
- VRE (Vancomycin – Resistant *Enterococcus*)
- Σκοτώνονται μόνο με αλκοολούχα αντισηπτικά
- Με σαπούνισμα μειώνονται μόνο κατά 1 log ($10^{6-7} \text{cm}^2 \Rightarrow 10^{5-6} \text{cm}^2$)

Ισχυρά παθογόνοι

**Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΣΗΠΤΙΚΟΥ ΔΙΑΛΥΜΜΑΤΟΣ ΕΙΝΑΙ
ΑΜΕΣΗ, ΜΙΚΡΟΤΕΡΗΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ, ΚΑΛΥΤΕΡΑ
ΑΝΕΚΤΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗ**

Application time of hand hygiene and reduction of bacterial contamination

Handrubbing is:

- more effective
- faster
- better tolerated

Pittet and Boyce. *Lancet Infectious Diseases* 2001

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΗΜΑΤΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΜΕ ΧΑΜΗΛΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Cost saving measures: Wasteful practices that should be eliminated	No-cost measures: Using good infection control practices	Low-cost measures: cost-effective practices
<ul style="list-style-type: none"> (1) Routine swabbing of the environment to monitor standard of cleanliness (2) Routine fumigation of isolation rooms with formaldehyde (3) Routine use of disinfectants for environment cleaning, e.g. floors and walls (4) Inappropriate use of Personal Protective Equipment (PPE) in ICU, NNU and operating theatre (5) Use of overshoes, dust attracting mats in the operating theatre, intensive care and neonatal unit (6) Unnecessary IM/IV injections (7) Unnecessary insertion of indwelling devices, e.g. IV lines, urinary catheters, nasogastric tubes, (8) Inappropriate use of antibiotics for prophylaxis and treatment (9) Improper segregation and disposal of clinical waste 	<ul style="list-style-type: none"> (1) Aseptic technique for all sterile procedures (2) Remove indwelling devices when no longer needed (3) Isolation of patients with communicable diseases or multi-resistant organism on admission (4) Avoid unnecessary vaginal examination of women in labour (5) Minimise the number of people in operating theatres (6) Place mechanically ventilated patients in a semi-recumbent position 	<ul style="list-style-type: none"> (1) Education and practical training in standard infection control, e.g., hand hygiene, aseptic technique, appropriate use of PPE, use and disposal of sharps (2) Provision of hand washing material, e.g. soap and alcoholic hand disinfectants (3) Single use disposable sterile needles and syringes (4) Sterile items for invasive procedures (5) Avoid multi-dose vials and containers between patients (6) Adequate decontamination of equipment between patients (7) Hepatitis B immunization for healthcare workers (8) Post exposure management arrangement for healthcare workers (9) Disposal of sharps in robust containers

Simple measures save lives: An approach to infection control in countries with limited resources
Nizam Damani Journal of Hospital Infection (2007)

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ ΔΙΕΘΝΩΣ ΩΣ ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ 10 ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΥΝ ΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΝΑ ΠΡΟΩΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ

Patient Safety Strategies

**The Top Patient Safety Strategies That Can Be Encouraged for Adoption Now
Ann Intern Med. 2013**

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΒΑΣΙΚΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

2014 Hospital National Patient Safety Goals

Prevent infection

NPSG.07.01.01

Use the hand cleaning guidelines from the Centers for Disease Control and Prevention or the World Health Organization. Set goals for improving hand cleaning. Use the goals to improve hand cleaning.

NPSG.07.03.01

Use proven guidelines to prevent infections that are difficult to treat.

NPSG.07.04.01

Use proven guidelines to prevent infection of the blood from central lines.

NPSG.07.05.01

Use proven guidelines to prevent infection after surgery.

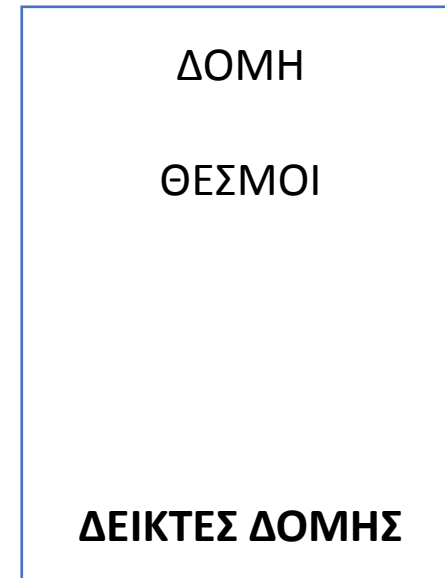
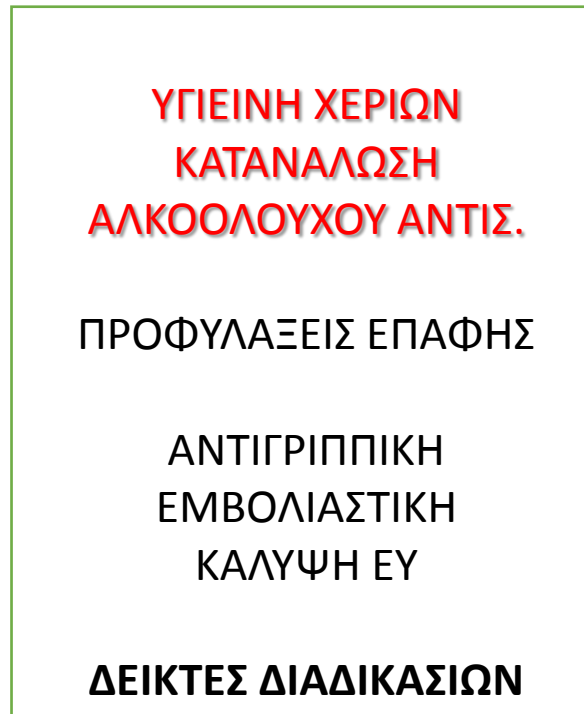
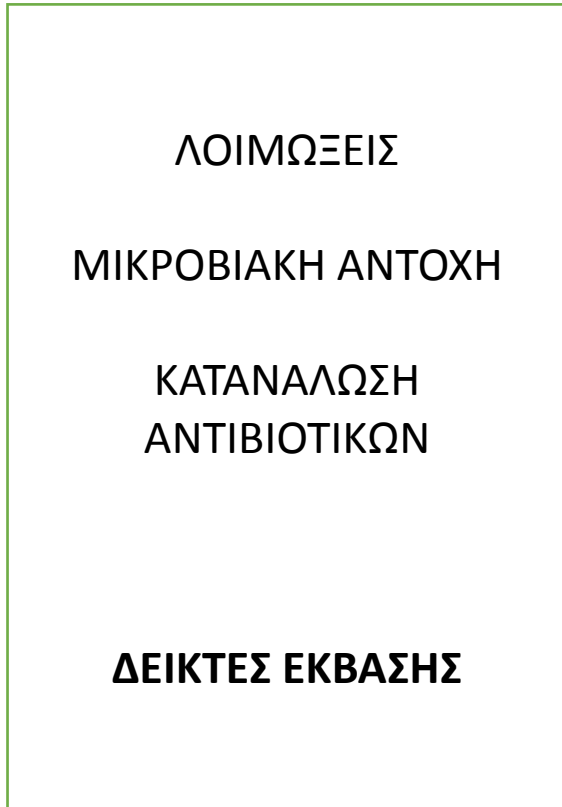
NPSG.07.06.01

Use proven guidelines to prevent infections of the urinary tract that are caused by catheters.

Η υγιεινή των χρειών αποτελεί πλέον και για τα ελληνικά νοσοκομεία δείκτη ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο για την πρόληψη και τον έλεγχο των νοσοκομειακών λοιμώξεων (φεκ 388-18/2/2014)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ

Η συμμόρφωση των επαγγελματιών υγείας στην Υγιεινή των Χεριών είναι γενικά χαμηλή, σε σχέση με τη σημαντικότητα του μέτρου, με μεγάλες διακυμάνσεις ανά χώρα, νοσηλευτικό ίδρυμα και επαγγελματική ειδικότητα

Οι σημαντικότεροι παράγοντες που έχουν αναγνωριστεί ότι συμβάλλουν στην χαμηλή συμμόρφωση στην ΥΧ

1. Το πλύσιμο των χεριών-χρήση αντισηπτικών προκαλεί ξηρότητα και αντιδράσεις υπερευαισθησίας στα χέρια
2. Έλλειψη νιπτήρων ή αλκοολούχων αντισηπτικών μέσα στο χώρο νοσηλείας των ασθενών
3. Μη διαθεσιμότητα κατάλληλων υλικών (αντισηπτικών, σαπουνιού, χειροπετσέτες)
4. Έλλειψη προσωπικού και άρα έλλειψη χρόνου
5. Μονάδες με ιδιαίτερο συνωστισμό ασθενών
6. Ασθενής χαμηλού κινδύνου για λοίμωξη
7. Έλλειψη κατάλληλης εκπαίδευσης
8. Έλλειψη πρωτοκόλλων και επιτήρησης
9. Έλλειψη ευαισθητοποίησης ιεραρχίας και διοίκησης οργανισμού-νοσοκομείου

Pittet D, Infect Control Hosp Epidemiol 2000;21:381-386

Erasmus et al. Infection Control Hospital Epidemiology 2010

Messina et al J Am Acad Dermatol 2008;59:1043-9

Potential Barriers to Implementation HH

	Political	Institutional/managerial	Individual/behavioural
Financial	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Competing health priorities ▶ Failure to develop a business case to demonstrate (macro-) economic benefits 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Costs of infrastructure ▶ Costs of alcohol-based handrub ▶ Failure to convince managers and leaders of (micro-) economic benefits ▶ Inability to manufacture alcoholbased handrub ▶ Staffing shortages ▶ Facility design 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ No financial incentive to modify performance (continuous education)
Quality	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Lack of commitment ▶ Lack of infrastructure ▶ No commitment to education (pre-service and in-service) 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Lack of commitment ▶ Existing culture not supportive ▶ Failure to convince managers and leaders of health benefits ▶ Time for staff training ▶ Lack of time for compliance monitoring 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Lack of health-care worker buy-in ▶ Campaigns are not at right target ▶ Lack of patient participation and empowerment ▶ Existing culture is not supportive
Perception	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Lack of awareness of the burden of disease ▶ Perception that hand hygiene is no longer a problem 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Existing organizational culture not supportive 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Lack of institutional leaders buy-in ▶ Lack of awareness of the issues ▶ Perception that hand hygiene is no longer a problem ▶ Low belief in the value of hand hygiene in terms of impacting on patient outcome

Η ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΑΠΑΙΤΕΙ ΠΟΛΥ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Η διεθνής εμπειρία έχει δείξει ότι η αποτελεσματική εφαρμογή της Υγιεινής των Χεριών που μπορεί να επιφέρει και σημαντική μείωση των νοσοκομειακών λοιμώξεων απαιτεί πολύπλευρες και διατομεακές στρατηγικές με στόχο την αλλαγή της κουλτούρας τόσο του νοσοκομείου-οργανισμού όσο και των επαγγελματιών υγείας.

Lam BC, Lee J, Lau YL.. Pediatrics, 2004

Johnson PD et al.. Medical Journal of Australia, 2005

Rosenthal VD, Guzman S, Safdar N. American Journal of Infection Control, 2005

Webster J, Journal of Paediatrics and Child Health, 1994

Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΜΙΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ

5 βήματα για να βελτιώσουμε την συμμόρφωση στην ΥΧ στα ελληνικά νοσοκομεία

1° Εντοπίστε τους παράγοντες που συμβάλλουν στην ανεπαρκή συμμόρφωση του προσωπικού στο νοσοκομείο σας.

2° Περιορίστε τους παράγοντες αυτούς εμπλέκοντας όλη την διοικητική και επιστημονική ιεραρχία του οργανισμού.

3° Πρωθείστε με συνεχή διαδραστική εκπαίδευση και μηνύματα υπενθύμισης την σημαντικότητα της εφαρμογής της υγιεινής των χεριών για την ασφάλεια των ασθενών αλλά και των επαγγελματιών υγείας.

4° Διαδώστε το μήνυμα για την ασφάλεια των ασθενών με τη βοήθεια ομάδων εθελοντών από όλες τις ειδικότητες και κατηγορίες του προσωπικού.

5° Δράστε διαχρονικά καθιστώντας την Υγιεινή των Χεριών πολιτική του νοσοκομείου σας.

*Αξιοποιείστε το νομοθετικό πλαίσιο για τον **Εσωτερικό Κανονισμό** για την πρόληψη των λοιμώξεων σε χώρους παροχής υγείας, που οφείλουν να διαμορφώνουν και να εφαρμόζουν όλες οι νοσηλευτικές μονάδες.*

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΔΙΕΘΝΗ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ ΜΕ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ

WHO

<http://www.who.int/infection-prevention/en>

http://www.who.int/gpsc/5may/tools/system_change/en

ECDC

http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/Healthcare-associated_infections/guidance-infection-prevention-control/Pages/guidance-hand-hygiene-healthcare.aspx

http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/Healthcare-associated_infections/ecdc-who-clean-hands-2015/Pages/clean-hands.aspx

EUROPEAN SOCIETY OF CLINICAL MICROBIOLOGY AND INFECTIOUS DISEASES (ESCMID)

Suggestions for infection and control of carbapenemase-producing Enterobacteriaceae are part of the guidelines on multidrug-resistant Gram-negative bacteria (ESCMID, 2013)

[ESCMID guidelines for the management of the infection control measures to reduce transmission of multidrug-resistant Gram-negative bacteria in hospitalized patients](#)

UNITED KINGDOM

National evidence-based guidelines for preventing healthcare-associated infections in National Health Service (NHS) hospitals in England, including hand hygiene (Department of Health, 2014) [epic3: National Evidence-Based Guidelines for Preventing Healthcare-Associated Infections in NHS Hospitals in England](#)

National infection prevention and control manual, including hand hygiene (Health Protection Scotland, 2015) [National infection prevention and control manual](#)

CDC/JC / SHEA

https://www.jointcommission.org/topics/hai_hand_hygiene.aspx

<https://www.cdc.gov/mmwr/PDF/rr/rr5116.pdf>

<https://www.shea-online.org/index.php/component/tags/tag/19-hand-hygiene>

AUSTRALIA

<http://www.hha.org.au>